

“УУЛ УУРХАЙ, БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ САЛБАРЫН БОДЛОГО, ХУУЛЬ ТОГТООМЖ, ХЭРЭГЖИЛТ”

СУРГАЛТ, ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭГ

Ховд аймаг, Жаргалант
2019 оны 6 дугаар сарын 26-27-ны өдрүүд

УУЛ УУРХАЙ
ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

БАЙГАЛЬ
ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХӨРӨГХҮҮЭГЧ АГЕНТАТ
АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

СЕСМИМ
ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРОХ САЛБАРЫН
МЕНЕЖМЕНТИЙН ХӨРӨГХҮҮЭГЧ АГЕНТ

СЭДЭВ:

“Геологи, уул уурхай, газрын тос,
хүнд үйлдвэрийн салбарт баримтлах
жендэрийн бодлого”

Т. Чимэгсанаа
УУХҮЯ-ны СБТГ-ын ахлах
мэргэжилтэн

ГЕОЛОГИ, УУЛ УУРХАЙ, , ГАЗРЫН ТОС, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРТ БАРИМТЛАХ ЖЕНДЭРИЙН БОДЛОГО

/Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2019 оны
05 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/114 дүгээр ТУШААЛ/

- * Нийтлэг үндэслэл
- * Бодлогын зорилго
- * Бодлогын зорилт
- * Бодлогын хэрэгжүүлэх хугацаа
- * Бодлогыг хэрэгжүүлэх төсөв, хөрөнгийн эх үүсвэр
- * Удирдлага, зохион байгуулалт, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ

Нийтлэг үндэслэл:

- ❑ Тогтвортой хөгжлийн зорилго /2015 он/
- ❑ Монгол Улсын Тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030 /2016 он/

- Байгаль эхийн өөрийгөө нөхөн сэргээх хуульд нь үл халдах;
- Экологийн тэнцэлд үл нөлөөлөх арга технологи хөгжүүлэх;
- Жендэрийн ялгаварлалгүй амьдрах зан үйл, хандлага, хэвшил, хэрэглээнд шилжих
- Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах нь хүний эрхийн үндсэн асуудал;
- “Хэнийг ч үл орхигдуулах зарчим”;
- Хүн бүрийн, түүний дотор охид хөвгүүд, эрэгтэй эмэгтэйчүүдийн тэгш боломж, оролцоо, хөгжлийн үр шимээс тэгш хүртэх шаардлагыг тавьсан.

❑ Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хууль /2011 он/

❑ Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах үндэсний хөтөлбөр /2002, 2017он/:

- Салбаруудын бодлогыг хүний эрхэд суурилсан зарчмаар, жендэрийн үзэл баримтлалтай болгон шинэчлэх;
- Уул уурхайн салбарт нэн тулгамдсан асуудлыг хүний эрхийн зарчимд суурилан шийдвэрлэх;

❖ Салбарын бодлого, эрх зүйн орчныг жендэрийн үзэл баримтлалтай болгон шинэчлэх

❖ Жендэрийн хэвшмэл ойлголт хандлагыг өөрчлөх

❖ Нөлөөллийн үзүүлэх сөрөг нөлөөг бууруулах, бүсэд

БОДЛОГЫН
ЗОРИЛГО

❖ Бүх хүрээнд хамтын ажиллагаа түншлэлийг хөгжүүлэх замаар ЖЭТБХ

❖ Гэр бүлд ээлтэй хөдөлмөрийн харилцааны орчныг бүрдүүлэх

❖ Салбарын үр шимийг эмэгтэй, эрэгтэй хүмүүст тэгш хүртээх

Бодлогын зорилт-1

Салбарын эрх зүйн орчны
шинэчлэл, бодлого,
төлөвлөлт, төсөв, ХШҮ-нд
жөндөрийн агуулгыг
тусгах,

Жөндөрийн
ялгаварлан

гадуурхалтыг арилгах

Нөлөөллийн
бүсэд сөрөг нөлөөг
бууруулахад
чиглэсэн ЖҮБ
нэвтрүүлэх

Бодлогын зорилт-2

Салбарын төр болон ТХХ-
бүх түвшинд жөндөрийн
ялгаатай хэрэгцээнд нийцсэн,
ажил-ар гэрийн тэнцвэр
хангасан орчин бүрдүүлэх,

Салбарын захиргааны
байгууллага, ААНБ-ын
удирдах түвшинд
эмэгтэйчүүдийн оролцоо,
төлөөллийг хангах,

Хувийн салбарт эмэгтэй,
эрэгтэйчүүд тэгш үр шим
хүртэхэд чиглэсэн
"тусгай арга хэмжээ"-г
хэрэгжүүлэх.

Бодлогын зорилт-3

- Жендэрийн хэвшмэл ойлголт, хандлагыг өөрчлөх цогц стратегийг салбарт ажиллагч, оролцогч, сөрөг нөлөөнд өртөгч, бусад бүх тал болон олон нийтийн дунд хэрэгжүүлэх.

- 1.Салбарын хэмжээнд баримтлах бодлого, хэрэгжүүлэх хөгжлийн хөтөлбөр, төлөвлөгөөг боловсруулж хэрэгжилтийг хангах удирдагчид
- 2.Салбарын бодлого, хөтөлбөр, төлөвлөгөөг гардан хэрэгжүүлэгчид
- 3.Салбарын бодлого, хөтөлбөр, төлөвлөсөн үйл ажиллагаанд шууд оролцож буй хүн амын хэсэг, бүлгүүд
- 4.Салбарын бодлого, хөтөлбөр, төлөвлөгөөний үр шимийг хүртэгч нийт хүн ам

Бодлогын зорилт-4

- Салбарын жендэрийн мэдрэмжтэй бодлогыг хэрэгжүүлэхэд төр, иргэний нийгэм, хөрөнгө оруулагч, хандивлагч улс, олон улсын байгууллага, хувийн хэвшлийн байгууллагуудын түншлэл, нэгдмэл бодлогын стратегийн сүлжээг хөгжүүлэх.

Бодлогыг хэрэгжүүлэх хугацаа

1

➤ 2019-2022 он:

Энэ үе шат нь Засгийн газрын “Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах үндэсний хөтөлбөр”-ийн 2017-2021 оны үйл ажиллагааны хэрэгжилттэй уялдана.

2

➤ 2023-2026 он:

Энэ үе шат нь Монгол Улсын Тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030”-ийн хэрэгжилттэй уялдана.

Бодлогыг хэрэгжүүлэх төсөв, хөрөнгийн эх үүсвэр

Бодлогыг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай хөрөнгийг дараах эх үүсвэрээр бүрдүүлнэ. Үүнд:

- Улсын болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгө;
- Хандивлагч улс, олон улсын байгууллагын тусламжийн хөрөнгө;
- Хувийн хэвшлийн хандив, тусламжийн хөрөнгө;
- Бусад.

❖Геологи, уул уурхай, газрын тос, хүнд үйлдвэрийн салбарт дэмжлэг үзүүлэн ажиллаж буй олон улсын болон үндэсний түнш байгууллагууд энэхүү бодлогыг хэрэгжүүлэхэд төсөл, хөтөлбөрийн санхүүжилтийн хоёр хувиас доошгүйг хуваарилах асуудлаар салбарын яам гэрээ хэлэлцээр хийнэ.

❖Салбарын компаниуд бодлогын хэрэгжилтийг хангах тодорхой хэмжээний санхүүжилт гаргахыг яам үүрэг болгоно.

Удирдлага, зохион байгуулалт, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ

- Бодлогын хэрэгжилтийг салбарын яамны Төрийн нарийн бичгийн даргаар ахлуулсан Жендэрийн салбар зөвлөл удирдан зохион байгуулна. Жендэрийн эрх тэгш байдлын үр дүнг чанарын болон тоон үзүүлэлтийг ашиглан тайлагнана.
- Салбарын яам нь бодлогын хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнэ. Тухайн үнэлгээний үр дүнгийн тайланг дараа жилийн нэгдүгээр улиралд багтаан Жендэрийн салбар зөвлөлд танилцуулна.
- Бодлогын хэрэгжилтэд гарч буй дэвшил, сорилт болон ил тод байдал, хариуцлагыг дээшлүүлэхийн тулд болон хуулиар хүлээсэн үүргийн дагуу тайланг яамны албан ёсны вэб хуудсаар олон нийтэд танилцуулах ажлыг Жендэрийн салбар зөвлөл хариуцна.
- Бодлогын эхний үе шатны хэрэгжилтийн үр дүнг 2023 оны эхний улиралд багтаан үнэлж, хоёрдугаар үе шатанд авах арга хэмжээний талаар дүгнэлт, зөвлөмж гаргана.

Үр дүн

Бодлого, эрх зүйн орчин, төсөв, хяналт, үнэлгээ
жендэрийн мэдрэмжтэй хэрэгжилтэд ахиц дэвшил
гарна.

ЖЭТБТХ-д заасан хүйсийн төлөөллийн квот хангагдаж,
ажлын байрны жендэрийн ялгаварлал, ажиллагчдын ар гэрт
үзүүлэх сөрөг нөлөө арилж, жендэрийн тэнцвэрт байдлын
стандарт бий болно.

Салбар, дэд салбаруудын үр өгөөжийг үндэсний, орон
нутгийн болон өрх гэрийн түвшинд эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүд
тэгш хүртэх боломж бүрдэнэ.

Салбарын хэмжээнд жендэрийн тулгамдсан асуудлыг
ойлгож, хүлээн зөвшөөрнө. Жендэрийн хэвшмэл ойлголт,
хандлагыг өөрчилнө.

Төр, хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн институци, олон
улсын ба үндэсний түвшний таатай орчин бүрдэнэ.

Бодлогыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө

/2019/

Энэхүү төлөвлөгөөний дагуу 2019 онд дараах ажлуудыг хийж гүйцэтгэхээр төлөвлөж байна. Үүнд:

1. Салбарын бодлого, хууль, эрх зүйн актад жендэрийн үнэлгээ хийх;
2. Салбарын жендэрийн бодлого, түүнийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх аргачлал, удирдамж боловсруулах;
3. Салбарын түвшинд хүйсээр ангилсан статистик мэдээ гаргах;
4. Салбарын оролцогч талуудын удирдах албан тушаалтан, албан хаагч, ажилтанд зориулсан жендэрийн мэдрэмжтэй сургалтын хөтөлбөр боловсруулж, сургалт явуулах;
5. Салбарын төр, хувийн хэвшлийн байгууллага, ААН-ийн удирдах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоо, төлөөллийг хангуулах чиглэлээр холбогдох зөвлөмжийг хүргүүлэх;
6. Салбарын байгууллага, ААН-ийн дотоод журамд ажлын байрны бэлгийн дарамтын аливаа хэлбэрийн талаарх гомдол хүлээн авах, шийдвэрлэх механизмыг бий болгох чиглэлээр зөвлөмжийг хүргүүлэх;
7. “Эрдэс баялаг-эмэгтэйчүүд-II” чуулга, уулзалт зохион байгуулах;
8. Салбарын жендерийн бодлого танилцуулах, орон нутгийн жендэр хариуцсан ажилтнуудыг чадавхжуулах сургалтыг Баруун бүсэд зохион байгуулах;
9. Салбарын жендерийн бодлого танилцуулах, орон нутгийн жендэр хариуцсан ажилтнуудыг чадавхжуулах сургалтыг Зүүн бүсэд зохион байгуулах;
10. Салбарын жендэрийн бодлогын баримт бичгийн танилцуулгыг хэвлүүлж, нийтийн хүртээл болгох.

1.

ЭРДЭС БАЯЛАГ
ДМЭГТЭЙГҮҮД
ҮНДЭСНИЙ ЧУУЛГАН II

2. Салбарын жендэрийн бодлого, түүнийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх аргачлал, удирдамж боловсруулах;

3. Салбарын оролцогч талуудын удирдах албан тушаалтан, албан хаагч, ажилтанд зориулсан жендэрийн мэдрэмжтэй сургалтын хөтөлбөр боловсруулж, сургалт явуулах;

СУРГАЛТЫН ХӨТӨЛБӨР

Эхний өдрийн сургалт /2019.06.17/

09:15-09:30	Бүртгэл	
09:30-09:40	Сургалтын нээлт	
Модуль 1. Жендэрийн ойлголт		
09:40-10:25	Хүйс ба жендэрийн ялгаа /Ноол болон практик хэрэглээ/	"Өөрчлөлтийн төлөөх эмэгтэйчүүд" ТББ 2013 онд үндэсний сургагч багшийн сертификат авсан багш нар /Ч.Бат-Уянга, Я.Мөнхчимэг/
10:25-11:05	Жендэрийн үүрэг	
11:05-11:20	Цайны завсарлага	
11:20-12:05	Жендэрийн хэвшмэл ойлголт	

4.Салбарын төр, хувийн хэвшлийн байгууллага, ААН-ийн удирдах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоо, төлөөллийг хангуулах чиглэлээр ~~холбогдох зөвлөмжийг хүргүүлэх~~

5.Салбарын жендерийн бодлого танилцуулах, орон нутгийн жендэр хариуцсан ажилтнуудыг чадавхжуулах сургалтыг Баруун бүсэд зохион байгуулах;

ЗОХИОН БАЙГУУЛАГЧ:

УУЛ УУРХАЙ
ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

БАЙГАЛЬ
ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

**“УУЛ УУРХАЙ, БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ САЛБАРЫН БОДЛОГО,
ХУУЛЬ ТОГТООМЖ, ХЭРЭГЖИЛТ”**

СУРГАЛТ, ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭГ

Ерөнхий зохион байгуулагч: Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам

Хамтран зохион байгуулагч: Ашигт малтмал, газрын тосны газар
Ховд аймгийн Засаг даргын Тамгын газар

Оролцогчид: Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд аймгийн Засаг даргын Тамгын газар, Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд аймгийн Засаг даргын Тамгын газар

6. Салбарын жендэрийн бодлогын баримт бичгийн танилцуулгыг хэвлүүлж, нийтийн хүртээл болгох.

**Анхаарал хандуулсанд
баярлалаа**